

	STERİLİZASYON DEZENFEKSİYON TALİMATI			
DOKÜMAN KODU	YAYIN TARİHİ	REVİZYON NO	REVİZYON TARİHİ	SAYFA /NO
DS.TL.02	01.01.2024	0	-	Sayfa:1/8

1. AMAÇ: Tıp Merkezi genelindeki sterilizasyon/dezenfeksiyon uygulamaları için sterilizasyon yöntemlerini, dezenfektan seçimi ve dezenfektanların kullanım ilkelerini belirlemektir.

2. KAPSAM:Tıp Merkezindeki tüm birimleri ve çalışanları kapsar.

3. TANIMLAR

4. TANIMLAR:

Temizlik:Kir ve organik artıkların fiziksel olarak uzaklaştırılmasıdır.

Sterilizasyon: Bir materyalin içerdiği tüm canlı mikroorganizma formlarının sporlar da dahil ortadan kaldırılması işlemidir.

Dekontaminasyon: Cansız maddelerden patojen mikroorganizmaların uzaklaştırılması işlemidir.

Asepsi: Steril ortam şartlarının korunması, infeksiyon etkenlerinin steril dokulara girişinin engellenmesidir.

Antisepsi: Canlı dokular üzerinde veya içindeki mikroorganizmaları genellikle kimyasal maddeler kullanarak ortadan kaldırmaya yönelik uygulamalardır.

Antiseptik: Canlı dokularda bulunan patojen mikroorganizmaların üremelerini durduran veya yok eden kimyasal maddelerdir.

Dezenfeksiyon: Cansız maddeler üzerinde bulunan sporlu bakteriler dışındaki mikroorganizmaların yok edilmesi işlemidir.

Dezenfektan: Cansız maddelerdeki patojen mikroorganizmaların üremelerini durdurmak veya öldürmek amacı ile kullanılan kimyasal maddelerdir.

MEK: Dezenfektan solüsyonun Minimal Etkinlik Konsantrasyonudur.

4.10.Dezenfektan solüsyon test stribi: Dezenfektan solüsyon minimal etkinlik konsantrasyon değerlendirme test şerididir. Ürüne özel olmalıdır.

Tek kullanımlıdır. **4.11.Glisin:** Etkinliğini yitirmiş dezenfektan solüsyonu imha ederken nötralizasyonunu sağlayan üründür.Ürüne özel olmalıdır.

Yüksek Düzey Dezenfeksiyon: Tüm vejetatif bakteriler, virüsler ve mantar sporları ile bakteri sporlarının kısmen yok edilmesi işlemidir.

Orta Düzey Dezenfeksiyon: Tüberküloz etkenleri, vejetatif bakteriler, mantarlar ve bazı virüslerin yok edilmesi işlemidir. Bakteri sporlarına etkisi yok.

Düşük Düzey Dezenfeksiyon: Tüberküloz etkenleri ve zarfsız virüslere etkisiz olan,ancak bir kısım vejetatif mikroorganizmaların yok edilmesi işlemidir.

5. SORUMLULAR:Tüm sağlık çalışanları

6. FAALİYETLER:

Kullanıcı önlük,eldiven giymeli,maskesini takmalıdır.

Aletlerayrılabilirparçaları sökülerekbolsuvedeterjanlaorganikkirdenarındırılmalıdır. Bol su ile durulanıp kurulanmalıdır.

Isıya dayanıklı kritik yada yarı kritik aletler paketlenerek sterilizasyon ünitesine gönderilmelidir.

Isıya dayanıklı olmayan yarı kritik aletler için yüksek düzey dezenfeksiyon çözeltisi hazırlanmalıdır.

Yüksek düzey dezenfektan kullanılan alanlarda,uygun havalandırma koşulları sağlanmalıdır.

Dezenfektanların hazırlandığı konteynırların üzerine hazırlanma tarihi ve son kullanım tarihi yazılmalıdır.

	STERİLİZASYON DEZENFEKSİYON TALİMATI			
DOKÜMAN KODU	YAYIN TARİHİ	REVİZYON NO	REVİZYON TARİHİ	SAYFA /NO
DS.TL.02	01.01.2024	0	-	Sayfa:2/8

Yüksek düzey dezenfektanın minimal etkin konsantrasyonu (MEK) indikatörlerle günlük kullanılıyorsa günlük test ,haftalık çalışılıyorsa her kullanımdan önce,günde 30 kere kullanılıyorsa her 10 kullanımda bir test olarak kontrol uygulanmalı ve yüksek düzey dezenfeksiyon solüsyonu kayıt formuna kayıt edilmelidir.

Phölçer ,MEK'in belirlenmesi amacıyla kullanılmamalıdır.

Aletlerdezenfektançözültisiininetamamenbatırılmalıdır.(Gluteraldehitçözültisikapalık aaplarda kullanılır) Tablo- 2'de belirtilen sürelerde bekletilmelidir.

Çıkarılanaletlerbolsuiledurulanır(tercihendistilesu)veiyicekurutulduktan(tercihenbasınçlı hava ile) sonra kolay temizlenebilir dolaplarda/raflarda saklanmalıdır.

Mutlaka önce aletlerin mekanik temizliği yapılmalıdır. Mekanik temizlik sonrasında aletlerin dezenfeksiyon ve sterilizasyonu Tablo-5'de belirtilmiştir.

Çamaşır suyu günlük yüzey temizliği için 1/100 oranında sulandırılmalıdır.

Yoğun kontaminasyonda çamaşır suyu 1/10 oranında sulandırılmalıdır.

Çamaşır suyu başka temizlik ürünleriyle karıştırılmamalıdır.

Alet Dezenfeksiyonu

Kullanıcı önlük ve eldivenini giyer,maskesini takar.

Tablo1'egöresınıflandırılanaletlerayrılabilirparçaları sökölerekbolsuvedeterjanlaorganik kirden arındırılır.

Bolsu ile durulanır ve kurulanır.

Isıya dayanıklı kritik ya da yarı kritik aletler paketlenerek sterilizasyon ünitesine gönderilir. Isıya dayanıklı olmayan yarı kritik aletler için yüksek düzey dezenfeksiyon çözültisi hazırlanır.

Dezenfektan kabının uygun bir yerine solüsyonun hazırlanma ve son kullanma tarihi, hazırlayan kişinin

adı yazılır.5.1.7.Aletlerdezenfektançözültisiininetamamenbatırılır(gluteraldehit çözültisikapalıkaplarda kullanılır, kullanım süresi dolan gluteraldehit solüsyonunu kanalizasyona dökmeden önce her 1 lt'ye 6 gr(1 tatlı kaşığı) sodyum bisülfat (glisin)kullanılarak nötralize edilir.).

Tablo2'debelirtilensürelerdebekletilir.

Çıkarılanaletlerdistilesuiledurulanırveiyicekurutulduktan sonra kolay temizlenebilir dolaplarda saklanır.

TABLO1:Kullanılanaraç-gereceğöreyapılacak sterilizasyon ve dezenfeksiyon

Sınıflama	Tanım	Sterilizasyon/dezenfeksiyon önerisi

STERİLİZASYON DEZENFEKSİYON TALİMATI

DOKÜMAN KODU	YAYIN TARİHİ	REVİZYON NO	REVİZYON TARİHİ	SAYFA /NO
DS.TL.02	01.01.2024	0	-	Sayfa:3/8

Kritikaraç gereçler	Steril dokulara temas eden veya vasküler sisteme giren araç gereçler(cerrahialetler, kardiyak kateterler, bazı endoskoplar, protezler vb.)	Mutlaka steril olmalıdır
Yarı-kritikaraç gereçler	Mukoza ve bütünlüğü bozulmuş deri ile temas eden araç gereçler (solunum ekipmanları, Gastroenterolojik endoskoplar, laringoskoplar, bronkoskoplar vb.)	Sterilizasyon veya yüksek düzey dezenfeksiyon gerektirir
Kritik olmayan araç gereçler	Vücut bütünlüğü bozulmamış, sağlam deri ile temas eden araç gereçler (tansiyon aleti kılıfı, stetoskop, termometre vb.)	Orta veya düşük düzeyde dezenfeksiyon Veya sadece su ve deterjanla basit temizlik önerilir.

TABLO2.Tıp Merkezimizde bulunan orta ve yüksek seviyeli dezenfektanlar:

	Avantajları	Dezavantajları	Temas süresi		
			Dezenfeksiyon	Sterilizasyon	Maksimum Kullanım
Gluteraldehit (≥%2) (yüksek seviyeli)	-Korozyon yapmaz -Malzemelerle uyumludur -Organik maddelerden pek etkilenmez -Ucuzdur	-Toksik,alerjik, iritan -Fiksatif *Kullanıcılar maske, eldiven, önlük giymelidir. Ortam havalandırılmalıdır	20 dk	≥3 saat	15gün
	-Çabuk etkili -Toksik-alerjik etkileri yok -Suvekurutma gerektirmez -Diğer	-Çabuk buharlaşır -Yanıcı -Kalıcı etkisi yok -Penetrasyonu	Kuruyuncaya kadar		

STERİLİZASYON DEZENFEKSİYON TALİMATI

DOKÜMAN KODU	YAYIN TARİHİ	REVİZYON NO	REVİZYON TARİHİ	SAYFA /NO
DS.TL.02	01.01.2024	0	-	Sayfa:4/8

Alkoller (%60-90) (ortaseviyeli)	dezenfektanlarla (iyot, klorheksidin) etkili kombinasyonlar oluştururlar -Cilt-el antiseptik ve temiz sert yüzeylerin dezenfeksiyonu için uygun	zayıf -Temiz şartlarda etkili -Uzun süreli kullanımda cildi kurutabilir -Mercekli aletlerin montaj materyalini bozabilir, lastik- plastik malzemeyi sertleştirebilir		-	-

TABLO3. Tıp Merkezimizde bulunan yer-yüzey dezenfektanları

	Organic madde etkilenme	Tüberküloz etki	Avantajları	dezavantajlar	kullanım
hipokloritler	(+)	(+)	-(hızlı etkili) - geniş etkili spektrumu -ucuz -toksikitesi az -yüzeylerde fiske olmuş mikropların biofilm tabakasının uzaklaştırılmasında etkilidir.	-organik maddelerden oldukça etkilenir. -korozif -stabil değildir. -amonyak ve asitlerle toksik bileşik oluşturur -tekstil ürünlerin rengini giderir	-Günlük temizlik için 1/100 oranında sulandırılır. -başka temizlik ürünleri ile karıştırılmamalıdır
Alkoller (%60-90)	Hafif	(+)	-Çabuk etkili -Toksik-allerjik etkileri yok -Su ve kurutma gerektirmez	Çabuk buharlaşır -Yanıcı -Kalıcı etkisi yok - Penetrasyonu zayıf -Temiz şartlarda etkili	-ulaşılmayan küçük yüzeylerin ve kritik olmayan araçların dezenfeksiyonunda püskürtme yoluyla kullanılır.

STERİLİZASYON DEZENFEKSİYON TALİMATI

DOKÜMAN KODU	YAYIN TARİHİ	REVİZYON NO	REVİZYON TARİHİ	SAYFA /NO
DS.TL.02	01.01.2024	0	-	Sayfa:5/8

			-Diğer dezenfektanlarla (iyot,klorheksidin) etkili kombinasyonlar oluşturular - Cilt-elantisepsisive temiz sert yüzeylerin dezenfeksiyonu için uygun	-Uzun süreli kullanımda cildi kurutabilir -Mercekli aletlerin montaj materyalini bozabilir, lastik-plastik malzemeyi sertleştirebilir	
Gluteraldehit(\geq %2)	(+)	(+)	-Korozyon yapmaz -Malzemelerle uyumludur -Organik maddelerden pek etkilenmez -Ucuzdur	-Toksik,alerjik, irritan -Fiksatif *Kullanıcılar maske, eldiven,önlük giymelidir. Ortam havalandırılmalıdır	-kullanım talimatında belirtilen oranda sulandırılarak uygulanır.

STERİLİZASYON DEZENFEKSİYON TALİMATI

DOKÜMAN KODU	YAYIN TARİHİ	REVİZYON NO	REVİZYON TARİHİ	SAYFA /NO
DS.TL.02	01.01.2024	0	-	Sayfa:6/8

TABLO 4.Tiğ Merkezinde Bulunan antiseptic bileşikler(elve cilt antiseptikleri)

Alkoller (%60-90)	h a f i f	(+)	-Çabuk etkili -Toksik-allerjik etkileri yok -Su ve kurutma gerektirmeyen diğer dezenfektanlara (iyot,klorhekzidin)etkili kombinasyonlar oluştururlar -Cilt-elantisepsisi ve temiz sert yüzeylerin dezenfeksiyonu için uygun	Çabuk buharlaşır -Yanıcı --Kalıcı etkisi yok -Penetrasyonu zayıf -Temiz şartlarda etkili -Uzun süreli kullanımdacildi - kurutabilir. -Mercekli aletlerin montaj materyalini bozabilir, lastik-plastik malzemeyi sertleştirebilir
iyodoforlar (povidon iyot)	(+)	(+)	-iyotun ağır koku,tahriş Edici etki ve kalıcı Boyama özelliklerini göstermezler	-Nispeten yavaş etki gösterirler -Kan varlığında aktivitelerini büyük ölçüde kaybederler

	STERİLİZASYON DEZENFEKSİYON TALİMATI			
DOKÜMAN KODU	YAYIN TARİHİ	REVİZYON NO	REVİZYON TARİHİ	SAYFA /NO
DS.TL.02	01.01.2024	0	-	Sayfa:7/8

			--Hem antiseptik hemde Detenfektan olarak kullanılabilirler -- Deterjanlarla (non iyonik ve katyonik) Kombine etki gösterirler	-Metallere koroziv etki yapabilir -Nadiren iyot alerjisi oluşturabilir -Cilt,göz irritasyonu yapabilir	

TABLO5.Dezenfeksiyon uygulanan materyale göre dezenfeksiyon türü ve kullanım kuralları

	Dezenfeksiyon uygulanacak materyal	Kullanılacak dezenfektan	Kullanım kuralları
Kritik Aletler	Cerrahi aletler Kardiak kateterler Protezler Endoskoplar	-Isıya dayanıklı olanlar için Otoklav ile sterilizasyon -Isıya dayanıksız malzeme için Etilenoksit ile sterilizasyon Endoskoplar için gluteraldehit ile yüksek düzey dezenfeksiyon(Bkz:Bronkoskop Dezenfeksiyon talimatı)	Tek kullanımlık Aletlerin yeniden Kullanımında her ünite kendi protokollerini oluşturmalı ve bu uygulamalar sürecinde Protokole titizlikle uyulmalıdır
Yarı kritik aletler	Endotrakeal tüpler Trakeostomi kanülü Hava yolu araçları Anestezi solunum devreleri Laringoskop	%2gluteraldehitiçine20dk yüksek düzeydezenfeksiyon	Dezenfeksiyon sonrası distile su ile durulanmalı, kurutulmalı ve dolapta saklanmalıdır
	Termometreler	%70 etil/isopropilalkol ile kuvvetlice Ovuşturarak	Her hastaya özel termometre kullanılması önerilir.

URARTU GÖZ	STERİLİZASYON DEZENFEKSİYON TALİMATI			
DOKÜMAN KODU	YAYIN TARİHİ	REVİZYON NO	REVİZYON TARİHİ	SAYFA /NO
DS.TL.02	01.01.2024	0	-	Sayfa:8/8

		silmek	
	Hidroterapi tankları	1/100 dilüe çamaşır suyu ile tank doldurulup 10dk beklenir, sonra boşaltılıp kuruması beklenir	Dezenfektan etkili iyodoforlar da aynı amaçla kullanılabilir
Kritik Olmayan Aletler	Tansiyon aleti manşonu, EKG kablo ve problemleri, tutucuları, steteskop, ilaç kadehleri, oksijen maskeleri, ambu mask	1/100 dilüe çamaşır suyu ya da %70 alkol ile silinir	Çamaşır suyu sadece sert ve düzgün yüzeyler için uygundur. Deri, mukoza ve göz irritasyonu yapabilir
	Nemlendiriciler	Tek kullanımlık olması önerilir	Mutlaka içine steril su konulmalı, sabit nemlendiriciler kullanılıyor ise her hastadan sonra çıkarılmalı 1/10 çamaşır suyu ile dezenfekte edilmeli, kullanılmadığında rezervuarları kuru olarak tutulmalıdır
	Medikasyon nebulizatörleri	Tek kullanımlık olması önerilir, aynı hastada tedavi sonuna kadar kullanılabilir	Alkolle silinip kurutulduktan sonra tekrar kullanılabilir

HAZIRLAYAN	İNCELEYEN	ONAYLAYAN
KALİTE BİRİM SORUMLUSU	KURUM MÜDÜRÜ	BAŞHEKİM